

Provincie Noord-Holland
T.a.v. Het College van Gedeputeerde Staten
Postbus 3007
2001 DH HAARLEM

post@noord-holland.nl

Ons kenmerk 2021/368475
Datum 29 juni 2021
Afdeling ECDW/Team Cultuur
Contact CMJ Roest
Telefoon 023 511 5065
E-mail cmroest@haarlem.nl
Bijlage(n) 2
Kopie aan Subsidiebureau
Uw kenmerk 1400571/1610604

Onderwerp: Propositie bij gezamenlijke regionale aanvraag MRA noodfonds cultuur van de MRA-gemeenten (exclusief Amsterdam en Flevoland)/2e tranche/juni 2021

Geachte College,

Inleiding en aanleiding (proces)

Sinds begin 2020 heeft Nederland te maken met de gevolgen van SARS-CoV-2, ook wel COVID-19 of Corona. Dit virus levert voor onze gehele samenleving een forse uitdaging op. Het dagelijks leven is in substantiële mate veranderd als gevolg van de preventiemaatregelen om onze gemeenschap te beschermen. Daarbij leiden vrijwel alle economische sectoren schade. Zo ook de culturele sector.

De culturele sector is door de wezenskenmerken van deze sector bijzonder hard getroffen door de gevolgen van het virus. Ze is in sterke mate afhankelijk van betalende bezoekers voor voorstellingen, tentoonstellingen et cetera (publieksinkomsten). En dat is nu precies waaraan strenge beperkingen golden en tot en met de eerste helft van 2021 golden. Minder bezoekers betekent automatisch minder inkomsten. Voor veel (financieel kwetsbare) instellingen is de schade omvangrijk en moeilijk op eigen kracht op te lossen.

Provinciale Staten van Noord-Holland hebben met motie 41 (d.d. 18 mei 2020) aangegeven dat een vitale culturele infrastructuur van gemeentelijk, regionaal en provinciaal belang is. Daarom hebben zij middels een motie opgeroepen tot instelling van een cultureel noodfonds waar Noord-Hollandse instellingen gebruik van kunnen maken. Dat noodfonds ziet op een samenwerking tussen provincie en gemeenten om vitale en van regionaal belang zijnde instellingen te ondersteunen in het opvangen van de als gevolg van COVID-19 geleden financiële schade, waardoor de vitale culturele regionale infrastructuur in Noord-Holland behouden blijft.

In 2020 is noodsteun verleend aan de culturele instellingen die op basis van een zorgvuldige afweging in aanmerking kwamen. De provincie en gemeenten hebben gezamenlijk geïnventariseerd wat de geleden schade was door toedoen van corona en hebben de culturele instellingen zo goed als

kon gesteund zodat zij deze periode zouden overleven. Ook de culturele instellingen hebben het nodige gedaan om waar mogelijk te bezuinigen of extra inkomsten te verwerven.

Helaas is het virus nog steeds onder ons en zijn culturele instellingen ook in 2021 bijna een half jaar gesloten geweest. Dit heeft een enorme impact op de sector. De culturele instellingen zijn nu veel langer dan aanvankelijk gedacht, gesloten geweest of deels geopend maar niet op volledige publiekscapaciteit. Vooral de podia en musea hebben nog steeds ernstig te lijden onder de RIVM anderhalvemeterrichtlijnen met een sterk verminderd aantal bezoekers als gevolg. Voor de eerste helft van 2021 is opnieuw een inventarisatie gemaakt van de benodigde noodsteun voor culturele instellingen in categorie 1 (zoals besloten in het bestuurlijk overleg in december 2020).

Echter, het noodfonds is in het leven geroepen op het moment dat de volledige gevolgen van Covid-19 voor de maatschappij en de culturele sector nog niet te overzien waren. Nu we een jaar verder zijn, zien wij ook een lange periode van herstel op ons afkomen waardoor instellingen nog steeds kampen met onzekerheden en het zeker is dat zij een moeilijke periode tegenmoet gaan. Zij zullen, na lange perioden van volledige sluiting afgewisseld met perioden waarop zij niet op volledige capaciteit hebben gedraaid, extra kosten moeten maken om opnieuw op te starten en te herstellen van deze klap voor de culturele sector. Dit biedt echter ook kansen. Kansen voor bijvoorbeeld verduurzaming en innovatie. Dit zijn redenen waarom we, in het zicht van de haven, de noodsteun over de eerste helft van 201 ten volle willen inzetten.

Deze brief verwoordt de bestuurlijke uitwerking en afspraken tussen de MRA-gemeenten (exclusief Amsterdam en Flevoland) om tot invulling van de 2e tranche van het noodfonds cultuur t.b.v. instellingen in de MRA-regio (exclusief Amsterdam en Flevoland) te komen en een voorstel om teruggevloeide middelen die in 2020 en 2021 niet zijn ingezet voor noodsteun aan de culturele instellingen in te zetten voor het herstel van de culturele sector. De uitwerking en afspraken zijn tot stand gekomen in nauwe onderlinge samenwerking tussen de gemeenten. In het voortraject zijn door gemeenten en provincie voorwaarden ontwikkeld. Deze voorwaarden bepalen welke instellingen wel en niet in aanmerking komen voor steun vanuit het noodfonds. Deze voorwaarden zijn bestuurlijk overeengekomen op 4 juni en 1 juli 2020 en verzonden samen met de uitnodiging aan de gemeenten om in gezamenlijkheid te komen met een voorstel (brief met provinciaal kenmerk 1400571/1452229). Voor de noodsteun van de 2e tranche is in december 2020 bestuurlijk afgesproken alleen categorie 1 instellingen te steunen.

Daarna is via een bottom-up proces vanuit de gemeenten (via de ambtelijke cultuur-kopgroep) aangegeven welke instellingen wel of niet voldoen aan de gestelde eisen. De gemeenten hebben in een collectief proces vervolgens een totaalijst opgesteld met instellingen die vanuit het noodfonds gesteund zouden moeten worden. Deze lijst is als bijlage bij deze brief gevoegd en vormt de basis voor de aanvraag vanuit de gemeenten aan de provincie.

Definitie fonds en ingediende aanvraag

Het corona noodfonds van de tweede tranche voor de eerste helft van 2021 voor de MRA-gemeenten (exclusief Amsterdam en Flevoland), zoals dit door de provincie is ingesteld, omvat

maximaal € 3.927.853,48 aan steun. Het fonds wordt gefinancierd door een bijdrage van de provincie (65%: €2.553.104,76) en door een bijdrage van de gemeenten (35%: €1.374.748,72). Dat betekent dat de optelsom van schade vanuit instellingen maximaal €3.927.853,48 kan bedragen, waarbij per ingediende schadeclaim vanuit een instelling de 65% - 35% verdeling wordt toegepast. Onderuitputting van het fonds levert dus voor zowel de provincie als de gemeenten een (naar rato) lagere bijdrage aan het noodfonds op.

De lijst met instellingen die de MRA-gemeenten (exclusief Amsterdam en Flevoland) op basis van de geformuleerde criteria in overleg hebben samengesteld leidt tot een cumulatieve schadepost 2e tranche van €3.352.715,52. Onderbouwing en toelichting op de uitputting van dit bedrag vindt u bij de bijlagen bij deze brief. Voor alle opgevoerde instellingen geldt dat de betreffende gemeente zich committeert aan de benodigde cofinanciering.

De totale schadeclaim die opgevoerd wordt is lager (n.b. 85% benutting) dan het voor de MRA-gemeenten beschikbare deel van het noodfonds, zo constateren gemeenten. Dat is helaas geenszins aanleiding om te constateren dat de effecten voor de culturele sector wel meevallen. Het fonds kent strenge en ook streng gehanteerde voorwaarden tot toelating van aanvragen. Daarnaast is ook op voorhand en naar aanleiding van de resultaten van 2020 helder dat er ook ná toekenning van steun uit het noodfonds voor veel culturele instellingen nog aanvullende schade is en zal ontstaan. De maatregelen rond COVID-19 zijn immers nog niet van de baan en het zal nog even duren voordat de maatschappij weer volledig is hersteld en de culturele instellingen hun deuren geheel kunnen openen. Tegelijkertijd zijn gemeenten en provincie er van overtuigd met deze steun uit het noodfonds een belangrijke bijdrage te leveren aan het overeind houden van de vitale culturele regionale infrastructuur in deze uitdagende COVID-19-tijden.

Gezamenlijk geaccepteerde uitzonderingen op de toetsingscriteria

Ondanks dat er strenge criteria golden voor toelating van aanvragen in het noodfonds, zijn er enkele uitzonderingen gemaakt. Deze uitzonderingen ziet u opgevoerd in de bijlage (bijlage 3). De gemeenten hebben gezamenlijk een zorgvuldige afweging gemaakt en zijn gekomen tot een beperkt aantal instellingen die, ondanks dat ze niet volledig voldoen aan de criteria, wat de gemeenten betreft toch gesteund moeten worden vanuit het noodfonds. De kernoverweging bij deze uitzonderingen is dat de betreffende instelling van dusdanig belang is voor de vitale regionale culturele infrastructuur en dat de afwijking van de gestelde criteria beperkt is, waardoor deze instelling toch voor financiële steun uit het noodfonds in aanmerking komt. Deze uitzonderingen worden door het collectief van gemeenten onderschreven en betreffen dus ook een gezamenlijk besluit.

Overeenkomst honorering aanvragen noodfonds cultuur MRA-regio

Gegeven bovenstaande overwegingen en de in de bijlage opgevoerde onderbouwing van het schadebedrag en de aanvullende toelichting per uitzondering, komen de MRA-gemeenten (exclusief Amsterdam en Flevoland) het volgende overeen:

- de totale opgevoerde schade à €3.352.715,52 gezamenlijk in te dienen als te compenseren schade van culturele instellingen vanuit het noodfonds;
- daarmee als MRA-gemeenten (exclusief Amsterdam en Flevoland) allen ook expliciet zich te committeren aan het inbrengen van de benodigde cofinanciering per individuele instelling (onder voorbehoud van nog te nemen raadsbesluiten);
- per saldo iedere individuele gemeente verantwoordelijk te stellen voor het voldoen van de cofinanciering voor de door haar ingebracht instelling(en);
- instellingen die gebruik maken van steun uit het fonds bij de toekenning ook via de makkelijkst mogelijke manier een aanvullende verantwoordingsplicht mee te geven rond besteding/inzet middelen én daadwerkelijke materialisatie van nu opgegeven/verwachte schade;
- zich in te spannen de middelen die terugvloeien uit najaar 2020 beschikbaar te houden voor cultuur;
- mogelijkheden te verkennen voor het inzetten van bovengenoemde middelen ten behoeve van het herstel van de sector en als bijdrage voor de verduurzaming van en het bevorderen van innovatie binnen de cultuursector.

Vervolgproces

Middels dit overkoepelende document verwoorden de MRA-gemeenten (exclusief Amsterdam en Flevoland) hun gezamenlijke aanvraag voor steun aan instellingen vanuit het noodfonds voor 2021. Deze brief wordt dan ook namens de regio ondertekend door de gemeente Haarlem; de betreffende aanvragen worden voorgelegd aan de respectievelijke colleges van B&W.

Daarna zal, conform afspraken met de provincie, elke gemeente een individuele aanvraag doen voor de betreffende instellingen. Sommige gemeenten hebben daarbij onderlinge afspraken gemaakt over het indienen van aanvragen m.b.t. gezamenlijke instellingen (zoals bibliotheken). De provincie zal het provinciale aandeel van het noodfonds ter beschikking stellen aan de individuele gemeente, zodat deze het kan toekennen aan de betreffende instelling(en).

Tot slot benadrukken de gemeenten nogmaals de constatering dat er nog een restant in het noodfonds beschikbaar is en er middelen uit 2020 zullen terugvloeien. Het is aan de provincie Noord-Holland, als initiatiefnemer van het noodfonds, om aan te geven hoe hier mee om te gaan. Het noodfonds biedt vooral een oplossing voor de acute geleden schade in 2020 en Q1-Q2 2021. De verwachting is dat de gevolgen van COVID-19 nog lang voelbaar zullen zijn. De gemeenten doen de aanbeveling het restant in het noodfonds voor 2021 en de teruggevloeide middelen uit 2020 aan te wenden voor het door de provincie open te stellen herstelfonds. Natuurlijk gaan de gemeenten hierover graag nog het bestuurlijk gesprek verder met de provincie aan.

Met vriendelijke groet,

Namens de gemeenten van de MRA-regio, exclusief Amsterdam en Flevoland,

Marie-Thérèse Meijs,

Wethouder Zorg, Welzijn, Gezondheidszorg, Wonen & Cultuur

Bijlagen

1. Eerder besluit toelatingscriteria (brief provincie)
2. Financiële bijlage: Excellijst met instellingen, (netto)schade, uitsplitsing naar gemeenten + berekening netto schade per instelling
3. Toelichting op de instellingen die tot de uitzonderingen behoren, en die op één criterium na aan alle voorwaarden voldoen

Bijlage 3: Toelichting op de instellingen die tot de uitzonderingen behoren, en die op één criterium na aan alle voorwaarden voldoen

Amstelveen - poppodium P 60:

Specifiek voor poppodium P60 geldt dat zij van 2014 tot en met 2018 elk jaar ruim 40.000 drempeloverschrijdingen hadden. Om die reden zou het podium in categorie 1. thuis horen. Alleen in 2019 zaten zij daar net onder vanwege een reorganisatie, mede als gevolg van een gemeentelijke beleidswijziging: 37.722 bezoekers. Daardoor komen ze vanwege het gestelde kader in categorie 2. De prognose voor 2020 bedroeg overigens 60.000, naar verwachting het beste jaar ooit. Geen wilde prognose: in de eerste 11 weken van dit jaar had P 60 al 5.330 bezoekers en in het eerste kwartaal (13 weken) 2019 3.878 bezoekers (2020: + 62% per week t.o.v. 2019).

Amstelveen- VU Cultuurcentrum Griffioen

Griffioen is het culturele centrum van Uilenstede. Dat is op de eerste plaats een theater (lid van VSCD), maar er worden ook cursussen en opleidingen verzorgd. Er komen bijna 70.000 bezoekers per jaar, niet alleen studenten maar ook bezoekers uit Amstelveen, Amsterdam en andere omliggende gemeentes. Het is te beschouwen als een multifunctioneel kunstencentrum waarbij het theater door veel cabaretiers en gezelschappen dankbaar als tryout-locatie met een kritisch publiek wordt ingezet.

Bloemendaal - Caprera

Caprera is een culturele parel in de regio Kennemerland en is uniek door zijn prachtige ligging. Door de programmering van artiesten met landelijke bekendheid, trekt het theater bezoekers van ver over de grenzen van de gemeente Bloemendaal. Het theater bestaat al sinds 1948 en kan beschouwd worden als cultureel erfgoed. Caprera is het enige openluchttheater in de regio en is belangrijk voor de cultuursector in Kennemerland.

Purmerend – Theater de Purmaryn

Theater de Purmaryn is een culturele instelling die aan alle gestelde voorwaarden voldoet en daardoor valt in categorie 1. De enige uitzondering is dat Theater de Purmaryn officieel onderdeel van de gemeente is (de financiën verlopen via de gemeente). Daarom is deze casus besproken in de voorbereiding. Er was vanuit de MRA-gemeenten geen bezwaar tegen het opvoeren van De Purmaryn voor steun vanuit het provinciale noodfonds. Het theater heeft als culturele instelling flinke financiële schade door COVID-19; schade die gemeente Purmerend ook niet had kunnen voorzien en zonder meer kan opvangen.